

POGODI PRAVI KOŠ!

Program izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom na području Grada Zadra

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

Operativni program
**KONKURENTNOST
I KOHEZIJA**

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Kohezijskog fonda

Grad Zadar

Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Grada Zadra

OTPAD NIJE SMEĆE!

Ako nam neki predmet više nije potreban ili ga više ne želimo, ne znači da ga moramo odbaciti kao smeće.

Smeće je samo ono što nam stvarno ne treba. Zato razmisli što stavljaš u otpad.

Nemoj sve bacati u kantu za smeće! Neke stvari koje bacamo možemo ponovno iskoristiti, nekome darovati, popraviti ili prenamijeniti. Tako čuvamo okoliš, pomažemo u domu te brinemo o budućnosti.

Kako smanjiti otpad?

Kako mogu smanjiti otpad i čuvati okoliš?

- Pazi što bacaš! Stare igračke, predmeti, knjige i bilježnice možda tebi ne trebaju, ali nekom drugom mogu puno pomoći. Zato doniraj, daruj, proslijedi ili razvrstaj.
- Ponovno upotrijebi! Mnoge se stvari mogu ponovno iskoristiti, pa tako i tvoje igračke, strgani ili odbačeni predmeti. Malo zašij, malo prenamijeni, oboji, upotrijebi maštu i tvoje stare stvari mogu se ponovno upotrijebiti.
- Kompostiraj! Kore voća i povrća te otpad iz vrta mogu postati hranjivo gnojivo za biljke i vrt.

Odbojeno prikupljanje otpada

Jeste li znali da je većinu predmeta koje svakodnevno koristimo moguće reciklirati?

Recikliranjem smanjujemo količinu smeća koja završi na odlagalištu i brinem za očuvanje našeg okoliša. Pravilno odvajanje otpada ključni je korak u procesu recikliranja.

Odvajaj otpad! Primjerice staklo, papir i karton se mogu ponovno iskoristiti ako se pravilno odvoje i onda taj otpad može ponovno postati bilježnica, boca ili lijepa vaza.

Odvajati je lako, savladat ćeš lako!

Kada sljedeći put odluciš nešto baciti, razmisli dobro kojoj vrsti otpada pripada, što možeš još uraditi s njim i mora li ići u smeće ili može još poslužiti.

Crtama poveži koja skupina smeća pripada u pojedinu kantu.

Što ide u koji spremnik?

PLASTIKA

prazne boce,
boce jestivog ulja,
boce omešivača,
regeneratora
i šampona,
PVC ambalaža
prehrabnenih
proizvoda, plastični
čepovi i poklopcii,
pribor za jelo, slamke,
kutije za CD i DVD,
zaštitna plastična
ambalaža ili folija,
plastične igračke

ambalaža motornog
ulja, pesticida,
insekticida, tapete,
stiropor, sružve,
četkice za zube,
kablovi (strujni,
mrežni), kišobrani,
sportske lopte,
upaljači

STAKLO

prazne staklene boce
svih boja, bez čepova
i zatvarača

porculansko i
keramičko posuđe,
žarulje, flourescentne
cijevi, automobilsko
staklo, ogledala,
kristalno i optičko
staklo, armirano
staklo, laboratorijsko
staklo, staklena vuna

PAPIR

novine, časopisi,
prospekti, katalozi,
pisma, knjige, karton,
papirnate vrećice

tetrifik, najlonske
vrećice, papirnate
maramice,
plastificirani papir,
upotrebljene
papirnate maramice,
salvete i pelene,
korišteni papirnati
tanjur i čaše,
fotografije, naljepnice,
vlažni ili truli papir ili
karton, prljavi papir

BIORAZGRADIVI OTPAD

kulinjski otpad (kore
voća i povrća, ljuske
jaja, talog od kave,
vrećice čaja, kruh,
listovi kupusnjača),
vrtni ili zeleni otpad,
pamuk, kosa i dlaka

ostaci kuhanog voća
i povrća, kosti, meso,
riba, pepeo, prašina
iz usisavača, mlijecni
proizvodi, ulja i masti,
obojeni i lakirani
drveni otpad, odjeća
i cigarete, pelene,
ostaci pjeska kućnih
ljubimaca

Ponovna uporaba predmeta

Ponovna uporaba podrazumijeva ponovno korištenje predmeta: za istu ili novu svrhu. Razmisli prije nego nešto baciš! Ponovnom uporabom otpada čuvamo okoliš i štedimo!

Uključi maštu, brini o okolišu i uz malo kreativnosti svoje stare igračke, odjeću ili predmete koji ti ne trebaju možeš ponovno upotrijebiti.

Potrgana igračka nije smeće!

Pokušaj napraviti nove igračke od otpada

Izrada zmaja za letenje

Potreban materijal:

- dvije drvene letvice ili slamke
- konopac
- tvrdi papir
- olovka
- škare
- ljepilo
- boje.

Postupak izrade:

1. Spoji letvice tako da jedna stoji okomito, a druga vodoravno, u obliku slova X.
2. Poveži vrhove letvica konopcem i postavi konstrukciju na veći najlon ili papir.
3. Izreži najlon ili papir i zalijepi na letvice.
4. Ukrasi zmaja po želji.
5. Napravi čvorove od konopca na gornja tri kraja zmaja i sveži ih međusobno. Dužina konopca treba biti dovoljno dugačka, tako da je lakše upravljati zmajem.
6. Ukrasi i konopac po želji.
7. Pričekaj prvi vjetar i isprobaj svog zmaja od papira.

Jeste li znali?

Da je za razgradnju plastične boce potrebno i do 1000 godina?

Da svaka tona recikliranog papira spasi 17 stabala od rušenja?

Da je za razgradnju žvakaće gume potrebno 5 godina?

Da upravo ti možeš naučiti roditelje kako kompostirati?

Da kori naranče treba 2-5 tjedana da se potpuno razgradi?

Da u staru plastičnu posudu možete posaditi cvijeće?

Da smeće i otpad nije isto?

Male tajne uspješnog kompostiranja

• Zašto je kompostiranje važno?

Većina hrane i organskih otpadaka iz vrta može biti jako korisna ako je odlažemo u kompostere – posebne spremnike za organski otpad. Kada se takvi otpaci kompostiraju, postaju kvalitetno organsko gnojivo koje se onda može koristiti u vrtu ili za kućno bilje. Kompost može ojačati biljke da zdravije rastu, da budu otpornije na nametnike i na bolesti. Hrana uzgojena na taj način je zdravija i hranjivija.

ZAPAMTI: Ostaci kuhane hrane te sirovo meso i riba NE KOMPOSTIRAJU SE, već se odlažu u spremnik za miješani otpad.

Što i kako se može kompostirati?

- trava, korov koji nema sjemena, dijelovi biljaka koji se ne mogu iskoristiti
- ostaci od povrća i voća
- suho lišće i granje
- uvelo cvijeće
- piljevina, slama, sijeno
- talog čaja i kave
- ljuske jajeta
- papir, karton, ambalaža od jaja, novine
- vuna, pamuk
- perje, životinjska dlaka, kosa.

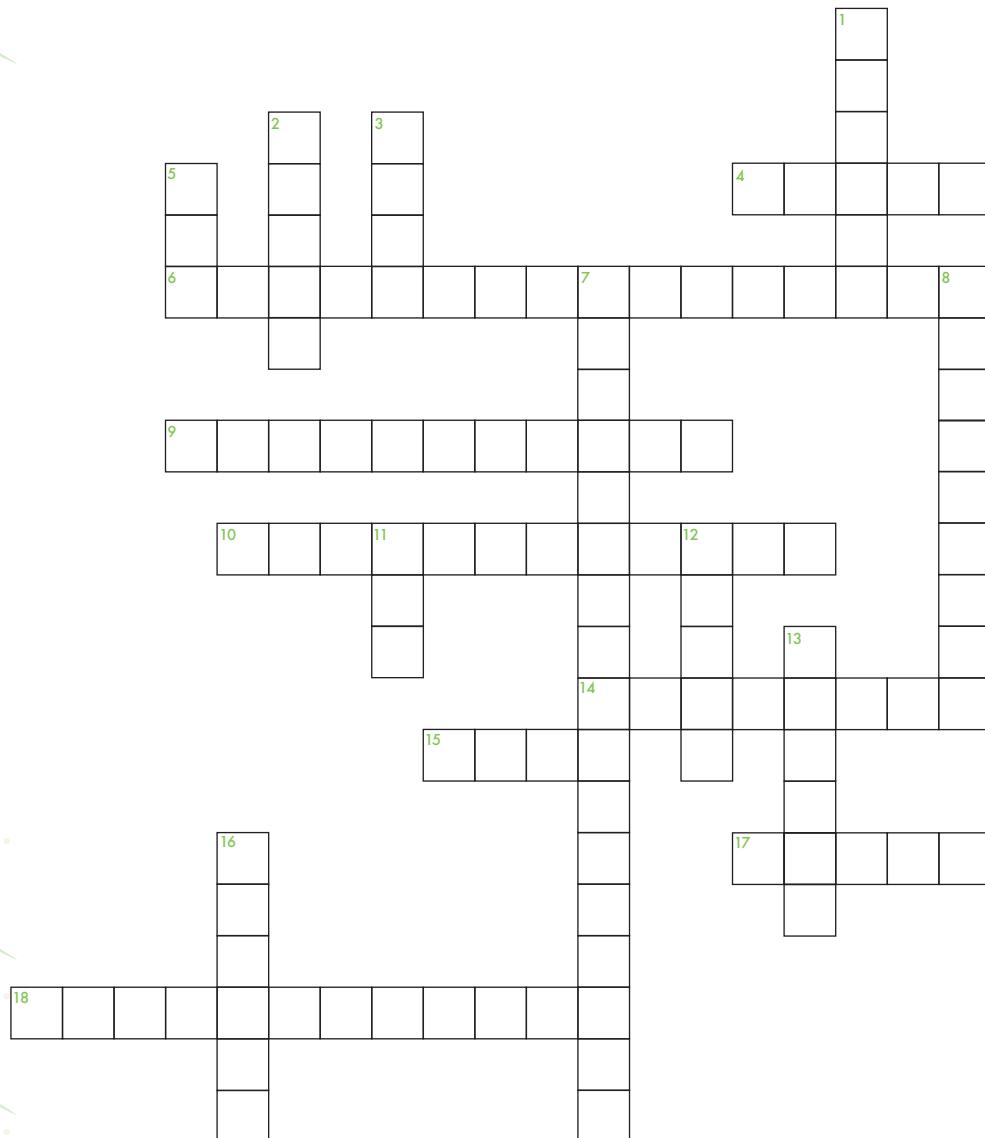
Kako napraviti kućni kompost?

5 savjeta za uspješno kompostiranje

1. Osigurajte osnovne uvjete za kompostiranje: zrak, vlagu i toplinu.
2. Veće komade biootpada usitnite radi ubrzavanja razgradnje.
3. Biootpad se slaže u tanjim slojevima te se lagano zalijeva vodom.
Prema potrebi kompostnu hrpu lagano, više puta promiješajte (preokrenite sadržaj)
4. Kako znamo da je kompost gotov? Kada ima sljedeće karakteristike – rahla i jednakomjerna tekstura, tamnosmeđa do crna boja te ugadan miris po šumi.
5. Kompost treba prije korištenja dobro prosijati kako bi se uklonili svi nerazgrađeni ostatci (npr. ljuske oraha i sl.). Te ostatke zatim možete vratiti na kompostnu hrpu.

Pogodi pravi koš

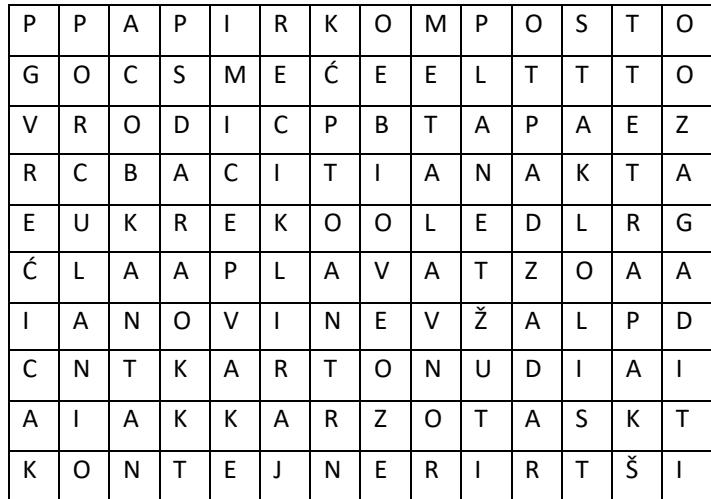
VODORAVNO

- predmeti koji nam više ne trebaju i ne možemo ih reciklirati
- što ne pripada u niz: papir, novine, tetrapak ambalaža, karton
- predmete koje više ne koristiš možeš ponovno upotrijebiti ili _____
- što odlažemo u kontejner za staklo: staklena boca, žarulja, automobilsko staklo, porculansko posuđe
- otpad koji ide u žutu kantu
- recikliranjem papira spašavamo _____ (mn.)
- boja kante za papir
- ostatke voća i povrća iz domaćinstva možemo _____

OKOMITO

- boja kante za nerazvršano smeće
- u biorazgradivi otpad ne možemo baciti _____
- boja kante za plastiku
- za razgradnju žvakaće gume potrebno je _____ godina
- što ne pripada u niz: boca ulja, boca vode, boca omešivača, ambalaža pesticida
- metal od kojeg se najčešće izrađuju limenke
- pogodi pravi _____
- ono što se odlaže za recikliranje, uporabu ili odlaganje
- materijal koji se može 100% reciklirati
- prije odlaganja sa staklenih boca moramo ukloniti _____

Koliko dobro znaš pogoditi?

BACITI	METAL	STAKLO
BIO	NOVINE	TETRAPAK
BOCA	OTPAD	VREĆICA
EKO	PAPIR	ZADAR
KANTA	PLANET	ZAGADITI
KARTON	PLAVA	ZRAK
KOMPOST	PORCULAN	ŽUT
KONTEJNERI	RECIKLIRAJ	
LIST	SMEĆE	

Razvrstavanjem otpada smanjujemo količinu smeća, čuvamo okoliš i omogućujemo recikliranje, a time ponovnu uporabu materijala i predmeta. Svaka dobra navika kreće upravo u domu, zato je važno znati gdje odvojiti koji otpad. Zato, riješi osmosmjerku, razvrstaj otpad i ...

Jeste li znali da brigom o otpadu spašavate svijet?

Mali koraci danas, čine velike stvari za budućnost.

Svaki otpad nije smeće, zato je važno razmisliti prije nego nešto bacиш. Nešto što tebi više ne treba na neki način ponovno se može iskoristiti, poslužiti nekom drugom ili se ponovno može obraditi kroz recikliranje.

Gdje god da kreneš, zapamići:

POGODI PRAVI KOŠ!

RAZVRSTAVAJ OTPAD!

Kontakti:

GRAD ZADAR

Narodni trg 1, 23000 Zadar | Tel: +385 23 208 006
e-mail: eufondovi@grad-zadar.hr | web: www.grad-zadar.hr

ČISTOĆA d.o.o.

tel: 023 234 800

<http://www.cistoca-zadar.hr> | info@cistoca-zadar.hr

Više informacija o EU fondovima na web stranici
Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije
www.strukturnifondovi.hr